

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА

ФІЛОСОФСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ТЕОРЕТИЧНОЇ І ПРАКТИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
З НОРМАТИВНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**«Підготовка наукових публікацій та презентація
результатів досліджень»**
(для аспірантів філософського факультету)

Харків 2016

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра теоретичної і практичної філософії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор

“ _____ ” _____ 20__ р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ ТА ПРЕЗЕНТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ

Спеціальність:
033 – Філософія
052 – Політологія

2016 / 2017 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою філософського факультету “22” квітня 2016 року, протокол № 9.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Перепелиця О. М., д. філос.н., доцент, професор кафедри теоретичної і практичної філософії

Програму схвалено на засіданні кафедри теоретичної і практичної філософії
Протокол від “31” березня 2016 року, № 10

Завідувач кафедри теоретичної і практичної філософії

Карпенко І. В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією філософського факультету
Протокол від “20” квітня 2016 року № 8.

Голова методичної комісії філософського факультету

Голіков С. О. _____

(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “ **Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень** ” складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки доктор філософії

спеціальності:

033 – Філософія

052 – Політологія

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни:

ознайомити аспірантів з основними принципами наукового дослідження і складовими підготовки наукових публікацій та презентації результатів досліджень

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Викладання курсу «Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень» для підготовки докторів філософії передбачає:

- ознайомлення аспірантів з законодавчою базою, щодо наукової діяльності та академічними вимогами до наукових публікацій;
- оволодіння принципами оформлення і публікації наукових статей і тез доповідей, специфікою апробацій результатів наукових досліджень;
- оволодіння практичними навичками щодо розробки та етапів дисертаційного дослідження, структури дисертаційної роботи;
- ознайомлення з принципами оформлення наукових дослідних робіт і грантів;
- ознайомлення з формальними принципами захисту дисертації.

1.3. Кількість кредитів: 4

1.4. Загальна кількість годин: 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
1-й	2-й
Семестр	
2-й	3-й
Лекції	
14 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
10 год.	год.
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
96 год.	- год.
Індивідуальні завдання	
40 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспіранти повинні досягти таких результатів навчання і отримати:

- здатність детально розробляти та переконливо презентувати групі кваліфікованих дослідників відповідний добре обґрунтований план дослідження для вирішення важливої задачі;
- здатність завершити розширене оригінальне дослідження, що базується на критичному розгляді джерел та забезпечене необхідним науковим апаратом таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів;
- здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив;
- здатність готувати підбір матеріалу, публікувати його у пресі чи на веб-сторінці;
- здатність планувати оригінальний вклад на основі дослідження до філософських/політологічних знань, пов'язаних з важливою задачею, який є відповідної якості для друку.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Наукові публікації: вимоги, структура, форма, зміст

Тема 1. Нормативно-правова база

Нормативні вимоги до оформлення наукових текстів і зокрема дисертацій. Документи, звіти у сфері науки і техніки. Нормативно-правова база щодо структури і правил оформлення, презентації, захисту наукових досліджень.

Тема 2. Наукові статті й апробація наукових досліджень

Загальна характеристика наукового тексту. Види наукових текстів. Специфіка філософських академічних текстів. Обсяг, форма, функціональне призначення. Функції наукових статей і тез. Види статей: оглядові, проблемні, методологічні тощо. Структура наукових/філософських текстів. Академічні/редакційні вимоги до тез, статей. Елементи наукових текстів: посилання, таблиці, ілюстрації, епіграфи, додатки, список використаних джерел, бібліографічний опис. Мова і стиль наукових доповідей.

Тема 3. Розробка та етапи дисертаційного дослідження

Формування мети, проблеми і планування етапів дослідження: Хто пише? Що пишеться? Для кого/чого пише? Організація інтелектуальної праці, план-проспект роботи. Опрацювання джерел з теми дисертаційного дослідження; «примітки на полях». Техніки читання і тлумачення текстів. Відбір матеріалу. Стратегії підготовки тексту. Написання і редагування тексту. Наукова комунікація. Обговорення попередніх результатів дослідження.

Тема 4. Структура дисертаційної роботи.

Загальні принципи структурування дисертаційних досліджень. Основні технічні вимоги оформлення дисертацій. Вступ. Загальні і специфічні принципи структурування філософських текстів. Академічні вимоги до дисертацій (кваліфікаційних текстів). Анотація. Структура вступу. Постановка проблеми й актуалізація. Ступінь розробленості проблеми, аналіз досліджень. Формулювання мети і завдань. Об'єкт і предмет дослідження. Теоретико-методологічні засади. Формулювання наукової новизни. Основні розділи. Структура, форма, зміст і порядок наукового дослідження. Різні стратегії побудови тексту. Індуктивна та дедуктивна форми. Висновки. Висновки/результати дисертаційного дослідження. Практичні та теоретичні складові висновків. Оформлення списку використаних джерел

Розділ 2. Публікація і презентація результатів дослідження

Тема 5. Наукові видання і наукова комунікація

Особливості наукових видань. Фахові видання. Наукометричні бази. Індeksi цитування. Форми наукової комунікації. Семінари, конференції, симпозиуми, конгреси: їх тематика, тривалість та способи проведення. Виступи і доповіді на наукових конференціях. Комунікація через Інтернет.

Тема 6. Наукові дослідні роботи і гранти

Наукові дослідні роботи: проектування досліджень, розробка запитів. Грантові програми та їх специфіка. Класифікація грантодавців. Українські, міжнародні гранти. Конкурси на отримання дослідницьких грантів. Спільні наукові проекти. Напрямки досліджень. Особливості оформлення запитів/заявок. Форми заявок. Формування і оформлення ідеї. Наукові стипендії.

Тема 7. Захист дисертації

Підготовка до захисту. Нормативно-кваліфікаційні, процедурно-технологічні особливості захисту. Мова, стиль і структура викладу результатів дослідження у доповіді. Відгуки на дисертацію. Підготовка документів після захисту.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма					Заочна форма						
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі					
л		П	лаб	інд	ср		л	П	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1												
Тема 1.	20	2				10						
Тема 2.	23	2	2			14						
Тема 3.	21	2				12						
Тема 4.	22	2	2			12						
Разом за розділом 1	64	8	4			48						
Розділ 2												
Тема 5.		2	2									
Тема 6.	21	2	2			17						
Тема 7.	22	2	2			18						
Разом за розділом 2	43	6	6			48						
Усього годин	120	14	10			96						

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наукові статті й апробація наукових досліджень	2
2	Структура дисертаційної роботи	2
3	Наукові видання і наукова комунікація	2
4	Наукові дослідні роботи і гранти	2
5	Захист дисертації	2
	Разом	10

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання рекомендованої літератури	22
2	Підготовка доповідей до практичних занять	20
3	Виконання індивідуальних завдань (примірник оформлення основних елементів дисертації)	22
4	Виконання індивідуальних завдань (запит наукової дослідної роботи/гранту)	22
5	Підготовка до залікової роботи	10
	Разом	96

6. Індивідуальні завдання

Написання примірника оформлення дисертації. Запит наукової дослідної роботи/гранту.

7. Методи контролю

Поточний контроль

- Оцінювання ступеню активності аспірантів та якості їх виступів з доповідями та коментарів при проведенні дискусій на практичних заняттях.
- Оцінювання індивідуальних завдань (примірник оформлення основних елементів дисертації)
 - Перевірка індивідуальних завдань (оформлення наукової дослідної роботи/гранту)
 - Підсумковий контроль (залік)
 - Перевірка розуміння аспірантами теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатність творчо використовувати накопиченні знання та вміння.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання										Залікова робота	Сума
Розділ 1				Індивідуальне Завдання 1	Розділ 2			Індивідуальне Завдання 2	Разом		
T1	T2	T3	T4		T5	T6	T7				
3	3	2	3	20	3	3	3	20	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Примітка. Отримання протягом семестру 20 балів є необхідною умовою допуску студента до підсумкового семестрового контролю.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	зараховано
70-89	Добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Вимоги до оформлення дисертацій і авторефератів дисертацій // Бюлетень ВАК України. – 2011. – № 9-10.
2. ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».
3. Андреев Г. И. Основы научной работы и оформление результатов научной деятельности : учеб. пособие / Г. И. Андреев, С. А. Смирнов, В. А. Тихомиров. – М. : Финансы и статистика, 2004. – 272 с.
4. Берков В. Ф. Философия и методология науки : учеб. пособие / В. Ф. Берков. – М. : Новое знание, 2004. – 336 с.
5. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : підручник / М. Т. Білуха. – К. : АБУ, 2002. – 480 с.
6. Державні стандарти та нормативні документи до оформлення наукових робіт : ДСТ 30008-95 "Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення". – К.: Держстандарт України, 1995. – 36 с.
7. Державні стандарти та нормативні документи до оформлення наукових робіт : ДСТ 3017-95 "Видання. Основні види та визначення". – К. : Держстандарт України, 1995. – 45 с.
8. Державні стандарти та нормативні документи до оформлення наукових робіт : ДСТ 3582-95 "Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила". – К. : Держстандарт України, 1995. – 16 с.
9. Довідник здобувача наукових ступенів: зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук. кадрів вищ. кваліфікації / упоряд. Ю. І. Цеков ; попереднє слово Р. В. Бойка. – К. : Ред. "Бюл. ВАК України", 1999. – 64 с.
10. Довідник офіційного опонента : Зб. нормат. док. на інформ. матеріалів з питань експертизи дисерт. дослідж. / упоряд. Ю. І. Цеков ; за ред. Р. В. Бойка. – К. : Ред. "Бюл. Вищ. атестац. коміс. України ; вид-во "Толока", 2001. – 64 с.
11. Закон України про вищу освіту
12. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / А. М. Єріна, В. Б. Захожай, Д. А. Єрін. – К. : Центр навч. л-ри, 2004. – 212 с.
13. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. - 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: ВД "Професіонал", 2004. – 216 с.
14. Лудченко А. А. Основы научных исследований: учеб. пособие / А. А. Лудченко, Я. А. Лудченко, Т. А. Примак. – К. : О-во "Знание", КОО, 2000. – 114 с.
15. Майборода В. К. Основні вимоги до підготовки рукопису дисертації / В. К. Майборода / Вісн. УАДУ. – 2002. – № 3. – С. 343-352.
16. Пілющенко В. Л. Наукове дослідження : організація, методологія, інформаційне забезпечення / В. Л. Пілющенко, І. В. Шкрабак, Е. І. Словенко. – К. : Лібра, 2004. – 344 с.

17. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті // Бюл. ВАК України. – 2008. – № 3. – С. 9-13.
18. Селігей П. О. Науковець і його мова // Українська мова. – 2012. – № 4. – С. 18–28.
19. Сурмін Ю.П. Майстерня вченого : підруч. для науковця / Ю. П. Сурмін. - К. : Навч.-метод. центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2006. - 302 с.
20. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. – К. : НАДУ, 2008. – 184 с.
21. Філіпченко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій : посібник / А. С. Філіпченко. – К. : Академвидав, 2004. – 208 с.
22. Эко У. Как написать дипломную работу. Гуманитарные науки / Пер. с итал. Е. Костюкович. – СПб.: Симпозиум, 2004. – 304 с.

Допоміжна література

1. Аристотель. Метафизика // Аристотель. Сочинения: В 4-х т. – М., 1975, - Т. 1. – С. 65-78.
2. Бут У.К. Исследование: шестнадцать уроков для начинающих авторов / У.К. Бут, Г.Дж. Коломб, Дж.М. Уильямс ; пер. с англ. – М.: Флинта; Наука, 2007. – 360 с.
3. Герасимов И. Г. Структура научного исследования (Философский анализ познавательной деятельности в науке) / И. Г. Герасимов. - М. : Мысль, 1985. – 215 с.
4. Гінзбург М. Д. Система правил українського ділового та наукового стилю // Укр. мова. – 2006. – № 2. – С. 30–43.
5. Грантрайтинг: методичні рекомендації для органів публічної влади щодо написання проектних заявок / [О.В. Кулініч, Д.С. Ткачов, С.Є. Ігнат'єв та ін.]; за ред. О.В. Кулініча. – Х.: Регіональний центр міжнародних проектів і програм, 2013. – 78 с.
6. Здобувачу наукового ступеня : метод. рек. / упоряд. С. В. Сьомін. – К. : МАУП, 2002. – 184 с.
7. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила: ДСТУ 3582-97. – Введ. 01.07.98. – К. : Держстандарт України, 1998. – 16 с.
8. Кандидатська дисертація: принципи, методи, техніка, технологія : навч. посіб. для асп. / уклад. С. С. Єрмаков. – Х. : ХХПІ, 1998. – 96 с.
9. Котюрова М. П. Стилистика научной речи. – Академия, 2010. – 240 с.
10. Кузин, Ф. А. Кандидатская диссертация. Методика написания, правила оформления и порядок защиты: Практическое пособие для аспирантов и соискателей ученой степени. – 7-е изд., доп. – М.: Ось-89, 2005. – 224 с.
11. Майборода В. К. Попередній розгляд (передзахист) дисертації на засіданні кафедри (відділу) й оформлення відзиву установи, в якій вона виконувалася / В. К. Майборода, С. В. Майборода. – К. : Вид-во НАДУ, 2004. – 24 с.
12. Методичні рекомендації по заповненню реєстраційно-облікових документів згідно "Порядку держреєстрації НКДДР та дисертацій". – К. : УкрІНТЕІ, 2000. – 20 с.
13. Мильчин А. Э. Издательский словарь-справочник / А. Э. Мильчин. - 2-е изд., испр. и доп. – М. : ОЛМА-Пресс, 2003. – 560 с.
14. Никифоров А. Стили философского мышления // Вестник Томского государственного университета. Философия. Социология. Политология. – 2009. – № 3 (7). – С. 5 - 17.
15. Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій // Бюл. ВАК України. – 2000. – № 2. – С. 9-41.
16. Переліки та форми документів, які використовуються при атестації наукових та науково-педагогічних працівників: наказ ВАК України від 29 трав. 2007 р. № 342 // Бюл. ВАК України. – 2007. – № 6.

17. Попович М. В. О философском анализе языка науки / М. В. Попович. – К. : Наук. думка, 1966. – 224 с.
18. Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань / упоряд. Ю. І. Цеков; за ред. Р. В. Бойка. – К. : Ред. "Бюл. Вищ. атест. коміс. України ; вид-во "Голока", 2001. – 32 с.
19. Райзберг Б. А. Диссертация и ученая степень: пособие для соискателей / Б. А. Райзберг. – 4-е изд., доп. – М. : ИНФРА-М, 2004. – 416 с.
20. Ребрик С. Презентация : 10 уроков / С. Ребрик. – М. : Изд-во "Эксмо", 2006. – 200 с.
21. Рекомендації з підготовки проектних пропозицій за програмою «Горизонт 2020» : методичні вказівки/ Уклад.: С. І. Сидоренко, С. М. Шукаєв, М. О. Зеленська, А. І. Олешкевич, А. О. Романко, І. А. Владимирський. – К. : НТУУ «КП І», 2014. – 40 с.
22. Селье Г. От мечты к открытию: Как стать ученым : пер с англ. / Г. Селье ; общ. ред. М. Н. Кондрашовой и И. С. Хорола ; послесл. М. Г. Ярошевского и И. С. Хорола. - М. : Прогресс, 1987. - 368 с.
23. Семенов О. М. Культура наукової української мови: Навч. посіб. – К.: Академія, 2010. – 213 с.
24. Сидоренко В. К. Основи наукових досліджень / В. К. Сидоренко, П. В. Дмитренко. – К. : РНКЦ "РІНІТ", 2000. – 259 с.
25. Ушаков Е. В. Введение в философию и методологию науки : учебник / Е. В. Ушаков. – М. : Изд-во "Экзамен", 2005. – 528 с.
26. Фаренік С. А. Логіка і методологія наукового дослідження : наук.-метод. посіб. / С. А. Фаренік. – К. : Вид-во УАДУ, 2000. – 340 с.
27. Хабермас Ю. Философия как «местоблюститель» и «интерпретатор» // Хабермас Ю. Моральное сознание и коммуникативное действие. – СПб.: Наука, 2001. – С. 7-33.
28. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Г. С. Цехмістрова. – К. : Видавн. дім "Слово", 2003. – 240 с.
29. Черній А. М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця : посібник / А. М. Черній; за заг ред. І. І. Ібадуліна. – К. : Арістей, 2004. – 232 с.
30. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – К. : Знання-Прес, 2002. – 295 с.
31. Щедровицкий Г. П. Философия. Наука. Методология / Г. П. Щедровицкий ; ред.-сост. А. А. Пископель, В. Р. Рокитянский, Л. П. Щедровицкий. – М. : Культ. Политики, 1997. – 656 с.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України. Наука. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/>
2. Перелік наукових фахових видань. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/atestacziya-kadriv-vishhoyi-kvalifikacziyi/perelik-vidan/>
3. Як публікуватися в міжнародних рецензованих виданнях. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/atestacziya-kadriv-vishhoyi-kvalifikacziyi/yak-publikuvatisya-v-mizhnarodnix-recenzovanix-vidanniyax.html>
4. Державний фонд фундаментальних досліджень. Режим доступу: <http://www.dffd.gov.ua/index.php?lang=ua>
5. Міжнародне агентство з розвитку культури, освіти і науки (IADCES). Режим доступу: <http://iadces.com/ru/premii-i-granty/>
6. Фонд громадських досліджень і розвитку (Civilian Research and Development Foundation (CRDF)). Режим доступу: <http://www.crdfglobal.org/grants-and-grantees>
7. Фонд Готліба Даймлера та Карла Бенца. Режим доступу: <https://www.daimler-benz-stiftung.de/cms/en/upcoming-events.html>

8. Міжнародний фонд «Відродження». Режим доступу:
<http://www.irf.ua/grants/contests/>
9. Європейський науковий фонд (European Science Foundation). Режим доступу:
<http://www.esf.org/coordinating-research/calls-and-funding.html>
10. <https://www.scopus.com/>
11. Домашня сторінка Scopus Info. Режим доступу:
<https://www.elsevier.com/solutions/scopus>
12. <http://platonanet.org.ua/>
13. <http://abuss.narod.ru/>

ПЛАН-КОНСПЕКТИ ЛЕКЦІЙ

Розділ 1. Наукові публікації: вимоги, структура, форма, зміст

Тема 1. Нормативно-правова база

Нормативні вимоги до оформлення наукових текстів і зокрема дисертацій. Документи, звіти у сфері науки і техніки. Нормативно-правова база щодо структури і правил оформлення, презентації, захисту наукових досліджень. Основні принципи пошуку, аналізу і розуміння нормативних документів.

Тема 2. Наукові статті й апробація наукових досліджень

Загальна характеристика наукового тексту. Види наукових текстів. Специфіка філософських/політологічних академічних текстів. Обсяг, форма, функціональне призначення. Функції наукових статей і тез. Види статей: оглядові, проблемні, методологічні тощо. Структура наукових/філософських текстів. Об'єм наукових текстів. Академічні/редакційні вимоги до тез, статей. Наукові монографії. Елементи наукових текстів: посилання, таблиці, ілюстрації, епіграфи, додатки, список використаних джерел, бібліографічний опис. Мова і стиль наукових доповідей.

Тема 3. Розробка та етапи дисертаційного дослідження

Формування мети, проблеми і планування етапів дослідження: Хто пише? Що пишеться? Для кого/чого пише? Організація інтелектуальної праці, план-проспект роботи. Опрацювання джерел з теми дисертаційного дослідження; «примітки на полях». Техніки читання і тлумачення текстів. Відбір матеріалу. Стратегії підготовки тексту. Написання і редагування тексту. Наукова комунікація. Обговорення попередніх результатів дослідження.

Тема 4. Структура дисертаційної роботи.

Загальні принципи структурування дисертаційних досліджень. Основні технічні вимоги оформлення дисертацій. Вступ. Загальні і специфічні принципи структурування філософських текстів. Академічні вимоги до дисертацій (кваліфікаційних текстів). Анотація. Структура вступу. Постановка проблеми й актуалізація. Ступінь розробленості проблеми, аналіз досліджень. Формулювання мети і завдань. Об'єкт і предмет дослідження. Теоретико-методологічні засади. Формулювання наукової новизни. Основні розділи. Структура, форма, зміст і порядок наукового дослідження. Різні стратегії побудови тексту. Індуктивна та дедуктивна форми. Висновки. Висновки/результати дисертаційного дослідження. Практичні та теоретичні складові висновків. Оформлення списку використаних джерел

Розділ 2. Публікація і презентація результатів дослідження

Тема 5. Наукові видання і наукова комунікація

Особливості наукових видань. Фахові видання. Наукометричні бази. Рекомендації до публікацій у виданнях, що внесені до основних наукометричних баз (Web of Science, Scopus, Index Copernicus). Форми наукової комунікації. Семінари, конференції, симпозиуми, конгреси: їх тематика, тривалість та способи проведення. Очні та заочні конференції. Виступи і доповіді на наукових конференціях. Комунікація через Інтернет.

Тема 6. Наукові дослідні роботи і гранти

Наукові дослідні роботи: проектування досліджень, розробка запитів. Грантові програми та їх специфіка. Класифікація грантодавців. Українські, міжнародні гранти. Конкурси на отримання дослідницьких грантів. Спільні наукові проекти. Напрямки досліджень. Рекомендації, щодо написання і оформлення заявок. Особливості оформлення запитів/заявок. Форми заявок. Формування і оформлення ідеї. Наукові стипендії.

Тема 7. Захист дисертації

Підготовка до захисту. Нормативно-кваліфікаційні, процедурно-технологічні особливості захисту. Мова, стиль і структура викладу результатів дослідження у доповіді. Відгуки на дисертацію. Підготовка документів після захисту. Порядок присудження наукових звань і ступенів.

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Під час практичного заняття аспіранти беруть участь в обговоренні запропонованих питань. Оцінюється (до 3 балів) як виступи с доповіддю так і активність у дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію, критично переосмислювати опрацьований матеріал. Практичні заняття передбачають як обговорення проблем, так і підготовку примірників, що відображають і удосконалюють практичні навички аспірантів щодо оформлення анотацій, списку літератури, наукових дослідних робіт і грантів, документів до/після захисту, структурування тексту тез, статей і дисертацій.

Заняття 1. Наукові статті й апробація наукових досліджень

1. Структура наукової статті.
2. Анотації до наукових статей (Scopus).
3. Оформлення списку літератури (Scopus).
4. Тези доповідей.

Заняття 2. Структура дисертаційної роботи

1. Формальні вимоги до структури дисертаційного дослідження.
2. Постановка проблеми. Вступ.
3. Висновки.

Заняття 3. Наукові видання і наукова комунікація

1. Пошук спеціалізованих наукових видань
2. Наукометричні бази даних. Рейтинги цитованості.

Заняття 4. Наукові дослідні роботи і гранти

1. Пошук наукових грантів
2. Оформлення наукових дослідних робіт і грантів

Заняття 5. Захист дисертації

1. Порядок захисту
2. Документи після захисту

Рекомендована література

Основна література

23. Вимоги до оформлення дисертацій і авторефератів дисертацій // Бюлетень ВАК України. – 2011. – № 9-10.
24. ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».
25. Андреев Г. И. Основы научной работы и оформление результатов научной деятельности : учеб. пособие / Г. И. Андреев, С. А. Смирнов, В. А. Тихомиров. – М. : Финансы и статистика, 2004. – 272 с.
26. Берков В. Ф. Философия и методология науки : учеб. пособие / В. Ф. Берков. – М. : Новое знание, 2004. – 336 с.
27. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : підручник / М. Т. Білуха. – К. : АБУ, 2002. – 480 с.
28. Державні стандарти та нормативні документи до оформлення наукових робіт : ДСТ 30008-95 "Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення". – К.: Держстандарт України, 1995. – 36 с.
29. Державні стандарти та нормативні документи до оформлення наукових робіт : ДСТ 3017-95 "Видання. Основні види та визначення". – К. : Держстандарт України, 1995. – 45 с.
30. Державні стандарти та нормативні документи до оформлення наукових робіт : ДСТ 3582-95 "Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила". – К. : Держстандарт України, 1995. – 16 с.
31. Довідник здобувача наукових ступенів: зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук. кадрів вищ. кваліфікації / упоряд. Ю. І. Цеков ; попереднє слово Р. В. Бойка. – К. : Ред. "Бюл. ВАК України", 1999. – 64 с.

32. Довідник офіційного опонента : Зб. нормат. док. на інформ. матеріалів з питань експертизи дисерт. дослідж. / упоряд. Ю. І. Цеков ; за ред. Р. В. Бойка. – К. : Ред. "Бюл. Вищ. атестац. коміс. України ; вид-во "Толока", 2001. – 64 с.
33. Закон України про вищу освіту
34. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / А. М. Єріна, В. Б. Захожай, Д. А. Єрін. – К. : Центр навч. л-ри, 2004. – 212 с.
35. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсеєв. - 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: ВД "Професіонал", 2004. – 216 с.
36. Лудченко А. А. Основы научных исследований: учеб. пособие / А. А. Лудченко, Я. А. Лудченко, Т. А. Примак. – К. : О-во "Знание", КОО, 2000. – 114 с.
37. Майборода В. К. Основні вимоги до підготовки рукопису дисертації / В. К. Майборода / Вісн. УАДУ. – 2002. – № 3. – С. 343-352.
38. Пілющенко В. Л. Наукове дослідження : організація, методологія, інформаційне забезпечення / В. Л. Пілющенко, І. В. Шкрабак, Е. І. Словенко. – К. : Лібра, 2004. – 344 с.
39. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті // Бюл. ВАК України. – 2008. – № 3. – С. 9-13.
40. Селігей П. О. Науковець і його мова // Українська мова. – 2012. – № 4. – С. 18–28.
41. Сурмін Ю.П. Майстерня вченого : підруч. для науковця / Ю. П. Сурмін. - К. : Навч.-метод. центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2006. - 302 с.
42. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. – К. : НАДУ, 2008. – 184 с.
43. Філіпченко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій : посібник / А. С. Філіпченко. – К. : Академвидав, 2004. – 208 с.
44. Эко У. Как написать дипломную работу. Гуманитарные науки / Пер. с итал. Е. Костюкович. – СПб.: Симпозиум, 2004. – 304 с.

Допоміжна література

32. Аристотель. Метафизика // Аристотель. Сочинения: В 4-х т. – М., 1975, - Т. 1. – С. 65-78.
33. Бут У.К. Исследование: шестнадцать уроков для начинающих авторов / У.К. Бут, Г.Дж. Коломб, Дж.М. Уильямс ; пер. с англ. – М.: Флинта; Наука, 2007. – 360 с.
34. Герасимов И. Г. Структура научного исследования (Философский анализ познавательной деятельности в науке) / И. Г. Герасимов. - М. : Мысль, 1985. – 215 с.
35. Гінзбург М. Д. Система правил українського ділового та наукового стилю // Укр. мова. – 2006. – № 2. – С. 30–43.
36. Грантрайтинг: методичні рекомендації для органів публічної влади щодо написання проектних заявок / [О.В. Кулініч, Д.С. Ткачов, С.Є. Ігнат'єв та ін.]; за ред. О.В. Кулініча. – Х.: Регіональний центр міжнародних проектів і програм, 2013. – 78 с.
37. Здобувачу наукового ступеня : метод. рек. / упоряд. С. В. Сьомін. – К. : МАУП, 2002. – 184 с.
38. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила: ДСТУ 3582-97. – Введ. 01.07.98. – К. : Держстандарт України, 1998. – 16 с.
39. Кандидатська дисертація: принципи, методи, техніка, технологія : навч. посіб. для асп. / уклад. С. С. Єрмаков. – Х. : ХХПІ, 1998. – 96 с.
40. Котюрова М. П. Стилистика научной речи. – Академия, 2010. – 240 с.
41. Кузин, Ф. А. Кандидатская диссертация. Методика написания, правила оформления и порядок защиты: Практическое пособие для аспирантов и соискателей ученой степени. – 7-е изд., доп. – М.: Ось-89, 2005. – 224 с.

42. Майборода В. К. Попередній розгляд (передзахист) дисертації на засіданні кафедри (відділу) й оформлення відзиву установи, в якій вона виконувалася / В. К. Майборода, С. В. Майборода. – К. : Вид-во НАДУ, 2004. – 24 с.
43. Методичні рекомендації по заповненню реєстраційно-облікових документів згідно "Порядку держреєстрації НКДДР та дисертацій". – К. : УкрІНТЕІ, 2000. – 20 с.
44. Мильчин А. Э. Издательский словарь-справочник / А. Э. Мильчин. - 2-е изд., испр. и доп. – М. : ОЛМА-Пресс, 2003. – 560 с.
45. Никифоров А. Стили философского мышления // Вестник Томского государственного университета. Философия. Социология. Политология. – 2009. – № 3 (7). – С. 5 - 17.
46. Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій // Бюл. ВАК України. – 2000. – № 2. – С. 9-41.
47. Переліки та форми документів, які використовуються при атестації наукових та науково-педагогічних працівників: наказ ВАК України від 29 трав. 2007 р. № 342 // Бюл. ВАК України. – 2007. – № 6.
48. Попович М. В. О философском анализе языка науки / М. В. Попович. – К. : Наук. думка, 1966. – 224 с.
49. Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань / упоряд. Ю. І. Цеков; за ред. Р. В. Бойка. – К. : Ред. "Бюл. Вищ. атест. коміс. України ; вид-во "Толока", 2001. – 32 с.
50. Райзберг Б. А. Диссертация и ученая степень: пособие для соискателей / Б. А. Райзберг. – 4-е изд., доп. – М. : ИНФРА-М, 2004. – 416 с.
51. Ребрик С. Презентация : 10 уроков / С. Ребрик. – М. : Изд-во "Эксмо", 2006. – 200 с.
52. Рекомендації з підготовки проектних пропозицій за програмою «Горизонт 2020» : методичні вказівки/ Уклад.: С. І. Сидоренко, С. М. Шукаєв, М. О. Зеленська, А. І. Олешкевич, А. О. Романко, І. А. Владимірський. – К. : НТУУ «КПІ», 2014. – 40 с.
53. Селье Г. От мечты к открытию: Как стать ученым : пер с англ. / Г. Селье ; общ. ред. М. Н. Кондрашовой и И. С. Хорола ; послесл. М. Г. Ярошевского и И. С. Хорола. - М. : Прогресс, 1987. - 368 с.
54. Семенов О. М. Культура наукової української мови: Навч. посіб. – К.: Академія, 2010. – 213 с.
55. Сидоренко В. К. Основи наукових досліджень / В. К. Сидоренко, П. В. Дмитренко. – К. : РНКЦ "РІНІТ", 2000. – 259 с.
56. Ушаков Е. В. Введение в философию и методологию науки : учебник / Е. В. Ушаков. – М. : Изд-во "Экзамен", 2005. – 528 с.
57. Фаренік С. А. Логіка і методологія наукового дослідження : наук.-метод. посіб. / С. А. Фаренік. – К. : Вид-во УАДУ, 2000. – 340 с.
58. Хабермас Ю. Философия как «местоблюститель» и «интерпретатор» // Хабермас Ю. Моральное сознание и коммуникативное действие. – СПб.: Наука, 2001. – С. 7-33.
59. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч.посіб. / Г. С. Цехмістрова. – К. : Видавн. дім "Слово", 2003. – 240 с.
60. Черній А. М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця : посібник / А. М. Черній; за заг ред. І. І. Ібадуліна. – К. : Арістей, 2004. – 232 с.
61. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – К. : Знання-Прес, 2002. – 295 с.
62. Щедровицкий Г. П. Философия. Наука. Методология / Г. П. Щедровицкий ; ред.-сост. А. А. Пископель, В. Р. Рокитянский, Л. П. Щедровицкий. – М. : Культ. Политики, 1997. – 656 с.

Інформаційні ресурси

14. Міністерство освіти і науки України. Наука. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/>
15. Перелік наукових фахових видань. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/atestacziya-kadriv-vishhoyi-kvalifikacziyi/perelik-vidan/>
16. Як публікуватися в міжнародних рецензованих виданнях. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/atestacziya-kadriv-vishhoyi-kvalifikacziyi/yak-publikuvatisya-v-mizhnarodnix-recenzovanix-vidanniyax.html>
17. Державний фонд фундаментальних досліджень. Режим доступу: <http://www.dffd.gov.ua/index.php?lang=ua>
18. Міжнародне агентство з розвитку культури, освіти і науки (IADCES). Режим доступу: <http://iadces.com/ru/premii-i-granty/>
19. Фонд громадських досліджень і розвитку (Civilian Research and Development Foundation (CRDF)). Режим доступу: <http://www.crdfglobal.org/grants-and-grantees>
20. Фонд Готліба Даймлера та Карла Бенца. Режим доступу: <https://www.daimler-benz-stiftung.de/cms/en/upcoming-events.html>
21. Міжнародний фонд «Відродження». Режим доступу: <http://www.irf.ua/grants/contests/>
22. Європейський науковий фонд (European Science Foundation). Режим доступу: <http://www.esf.org/coordinating-research/calls-and-funding.html>
23. <https://www.scopus.com/>
24. Домашня сторінка Scopus Info. Режим доступу: <https://www.elsevier.com/solutions/scopus>
25. <http://platonanet.org.ua/>
26. <http://abuss.narod.ru/>

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

- 1.1. Рекоменується підготувати примірники оформлення анотацій, списку літератури, наукових дослідних робіт або грантів, документів після захисту, а також розробити структуру тез та/або статті.
- 1.2. Підготувати індивідуальне завдання – примірник оформлення основних елементів дисертації згідно вимог ДАК.
- 1.3. Підготувати індивідуальне завдання – оформлення наукової дослідної роботи або гранту.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ЩОДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Рекомендації та вимоги щодо оформлення основних елементів дисертації, наукової дослідної роботи або гранту

Аспіранти мають підготувати:

- 1) скорочений варіант вступу до дисертації, який містив би всі складові (постановка проблеми, об'єкт, предмет тощо) а також приклади цитування і оформлення списку літератури та додатків;
- 2) скорочений варіант оформлення наукової дослідної роботи або гранту, який містив би такі елементи:
АНОТАЦІЯ (до 15 рядків короткий зміст проекту);
ПРОБЛЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕННЯ (до 15 рядків об'єкт і предмет наукової роботи);

МЕТА, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ЇХ АКТУАЛЬНІСТЬ (до 70 рядків: основні ідеї та робочі гіпотези проекту; мета і завдання, на вирішення яких спрямовано проект; обґрунтування актуальності та/або доцільності виконання завдань).

ПІДХІД, МЕТОДИ, ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗА ПРОЕКТОМ (до 50 рядків: визначення підходу, обґрунтування новизни, нові або оновлені методи та засоби, методологія наукової роботи, особливості структури та складових проведення наукової роботи)

ПРИКЛАД ЗАЛКОВОГО ЗАВДАННЯ

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Спеціальність _____ Семестр _____
Навчальний предмет _____ Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень

ЗАЛКОВОГО ЗАВДАННЯ № 3.

1. Розробка та етапи дисертаційного дослідження.
2. Грантові програми та їх специфіка

Протокол № _____ від “_____” _____ 2016 р.
Зав. кафедру _____ І.В. Карпенко Екзаменатор _____ О.М. Перепелиця
(підпис) (прізвище, ініціали) (підпис) (прізвище, ініціали)

Критерії оцінювання:

Участь аспірантів у практичних заняттях передбачає обговорення запропонованих питань. Оцінюється (до 3 балів) як виступи с доповіддю так і активність у дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію, критично переосмислювати опрацьований матеріал. Крім того оцінюється якість примірників оформлення анотацій, списку літератури, наукових дослідних робіт і грантів, документів до/після захисту, структурування тексту тез, статей і дисертацій. Критерії отримання оцінки наступні:

- здатність детально розробляти та переконливо презентувати обґрунтований план дослідження для вирішення важливої задачі згідно вимогам щодо наукової діяльності;
- оволодіння необхідним науковим апаратом, щодо оформлення наукових робіт (нотатки, бібліографія тощо);
- здатність усно та письмово презентувати план, мету, результати дослідження;
- здатність готувати підбір матеріалу, виокремлювати і синтезувати найголовніше;
- відповідність підготовленого матеріалу академічним вимогам;
- навички лаконічного, чіткого, логічного, послідовного та грамотного викладу матеріалу, формулювання власних висновків;
- уміння вести полеміку з теоретичних і практичних питань, уміння проілюструвати теоретичні положення відповідними прикладами.

Індивідуальні завдання оцінюються за наступною системою балів:

18-20 балів	аспірант продемонстрував глибоке знання змісту завдання; робота відповідає всім вимогам і критеріям, щодо написання наукових робіт, містить всі необхідні формальні та змістовні складові; робота побудована лаконічно, чітко, логічно та послідовно; аспірант продемонстрував творчий підхід щодо розробки завдання;
--------------------	---

	робота демонструє високий рівень засвоєння навчального матеріалу
14-17 балів	аспірант продемонстрував знання змісту завдання; робота в цілому відповідає вимогам і критеріям, щодо написання наукових робіт, містить необхідні формальні та змістовні складові; робота побудована лаконічно та послідовно, проте допущені певні похибки у логіці викладу матеріалу; робота містить знання про різні підходи та можливі варіанти розробки наукових проектів
10-13 балів	аспірант продемонстрував певне знання змісту завдання, виклавши знання вимог і критеріїв щодо написання наукових робіт, робота в цілому містить формальні й змістовні складові; робота є недостатньо послідовною та логічною; робота частково містить знання про різні підходи та деякі варіанти розробки наукових проектів
6-9 балів	аспірант продемонстрував уявлення щодо змісту завдання, фрагментарно виклавши знання вимог і критеріїв щодо написання наукових робіт, робота містить деякі формальні та змістовні складові; робота не зовсім послідовна, іноді нелогічна, не зовсім відповідає змісту і формі наукових проектів
1-5 балів	робота містить деякі знання щодо вимог і критеріїв написання наукових робіт, формальних та змістовних складових; робота не послідовна, не логічна, не зовсім відповідає змісту і формі наукових проектів.
0 балів	робота не відповідає академічним вимогам

Залікове завдання складається з двох питань, кожне оцінюється за наступною системою балів:

18-20 балів	аспірант продемонстрував глибоке знання змісту питання; глибоко і всебічно висвітлені знання основних положень щодо оформлення і структурування наукових робіт; відповідь повністю репрезентує певну проблему; відповідь побудована лаконічно, чітко, логічно та послідовно; відповідь містить співставлення різних підходів та можливих варіацій вирішення завдання; відповідь демонструє високий рівень засвоєння навчального матеріалу
14-17 балів	аспірант продемонстрував знання змісту питання; відповідь в цілому репрезентує знання основних положень щодо оформлення і структурування наукових робіт; відповідь в цілому репрезентує певну проблему; відповідь побудована лаконічно та послідовно, проте допущені певні неточності та похибки у логіці викладу матеріалу; відповідь містить знання про різні підходи та можливі варіанти вирішення завдання
10-13 балів	аспірант продемонстрував певне знання змісту питання, виклавши знання основних положень щодо оформлення і структурування наукових робіт; висвітлені знання є фрагментарними; відповідь є недостатньо послідовною, та логічною; відповідь частково містить знання про різні підходи та можливі варіанти

	вирішення завдання
6-9 балів	аспірант продемонстрував уявлення з залікового питання, частково виклавши знання основних положень щодо оформлення і структурування наукових робіт; відповідь є фрагментарною, відповідь не послідовна, не логічна, не зовсім відповідає змісту питання
1-5 балів	відповідь часткова; містить деякі знання основних положень щодо оформлення і структурування наукових робіт; відповідь не послідовна, не логічна, не зовсім відповідає змісту питання.
0 балів	відповідь відсутня, або не відповідає змісту питання

КОМПЛЕКТ КОНТРОЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Основні нормативні документи щодо розробки і презентації наукових робіт
2. Загальна характеристика наукового тексту. Види наукових текстів
3. Функції і види наукових статей.
4. Структура наукових текстів. Основні елементи наукових текстів
5. Розробка та етапи дисертаційного дослідження
6. Техніки читання і тлумачення текстів.
7. Структура дисертаційної роботи. Основні технічні вимоги оформлення дисертацій.
8. Вступ. Структура вступу.
9. Специфіка постановки наукової проблеми.
10. Формулювання мети і завдань.
11. Об'єкт і предмет дослідження.
12. Теоретико-методологічні засади в гуманітарних науках.
13. Формулювання наукової новизни.
14. Висновки/результати дисертаційного дослідження.
15. Форми наукової комунікації.
16. Наукометричні бази даних.
17. Наукові дослідні роботи: проектування досліджень, розробка запитів.
18. Грантові програми та їх специфіка.
19. Формування і оформлення ідеї наукової дослідницької роботи.
20. Порядок захисту дисертації. Презентація наукових результатів